

7/4625

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.09.00.00 - 509

15.08.2008* 32181

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü)

İlgi : 30/07/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4625 - 8153/ 17065 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları konusu Adana Milletvekili Sn. Hulusi GÜVEL tarafından tevcih edilen 7/4625 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER :

1- Soru önergesi cevabı (8 sayfa).

Soru 1: Pestisit nedeniyle tarımsal ihracat ürünlerinde yaşanan geri dönüşlerin ortadan kaldırılmasına yönelik Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmaktadır?

Cevap:

Bitkisel ürün sektöründe pestisit kalıntısı sorunu nedeniyle ihracat olanaklarında görülen daralmaların ve ihracat ürünlerinde yaşanan geri dönüşlerin önlenmesi amacıyla gerek yurt dışında gerekse yurt içinde gerekli çalışmalar büyük bir titizlikle yürütülmektedir.

Yurt dışında yürütülen faaliyetler:

Uluslararası Kuruluşlar Nezdinde Yapılan Çalışmalar:

- Tarım ürünleri ihracatımıza yönelik olarak pestisit kalıntısı veya karantina zararlıları nedenleriyle Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)'ne üye alıcı ülkeler tarafından uygulanan kısıtlayıcı tedbirlerin ortadan kaldırılması veya bu tedbirlerin teknik engel niteliği taşımayacak şekilde iyileştirilmesi kapsamında DTÖ Tarım Anlaşması ile DTÖ Sağlık ve Bitki Sağlığı (SPS) Anlaşması hükümleri çerçevesinde üye ülkeler ile yapılan ikili görüşmeler çerçevesinde gerekli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda;

Başta Japonya ve Tayvan olmak üzere bazı Uzakdoğu Ülkelerince, yaş meyve ürünlerinin bünyesinde bulunabilen zararlıların (Akdeniz meyve sineği, elma iç kurdu gibi) ülkelere girişini önleyebilmek amacıyla ülkemiz menşeli taze meyvelere yönelik ithalat yasağı uygulanmakta olup öncelikle kiraz ve narenciye ürünlerinin ihracatında yaşanan bu sorunun çözümlenebilmesini teminen, Müsteşarlığımız koordinasyonunda Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Araştırma Enstitüleri ile ihracatçı/üreticilerin katılımıyla 2003 yılında "Uzakdoğu'ya Yaş Meyve İhracatını Geliştirme Komitesi" kurulmuştur.

Uzakdoğu Ülkeleri tarafından tespit edilen kiraz ve narenciye ürünlerinde bulunması muhtemel zararlılardan arı ürünlerin ihracat edilebilmesini teminen, adı geçen Komite tarafından, DTÖ Sağlık ve Bitki Sağlığı (SPS) Anlaşması çerçevesinde Japon yetkililerle yürütülen görüşmelere paralel olarak uygulamaya konulan projeler kapsamında Bornova, Ankara ve Yalova Araştırma Enstitülerinde gerçekleştirilen bilimsel çalışmalarla, 0 °C'de 13 günlük soğuk uygulamaları sonucunda Akdeniz meyve sineğinin, kirazda methyl bromide fumigasyonu sonucunda ise elma iç kurdunun tamamen yok edilebildiği ispatlanmış bulunmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu projelerle ilgili olarak Türk uzmanlarca yapılan çalışmaların ve bu çalışmalara ilişkin Japon yetkililerin olası yeni taleplerinin değerlendirilmesi amacıyla 4-5 Temmuz 2007 tarihlerinde Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkililerinin ve araştırmacı uzmanların katılımlarıyla, Tokyo ve Yokohama'da, teknik uzmanlar seviyesinde toplantılar düzenlenmiştir. Japon yetkililer ile limon ve greyfurt ürünlerine ilişkin çalışmalarda son aşamalara gelindiğine yönelik mutabakata varılmış olup bu ürünlerde raporlama sürecine yönelik eksiklikler tamamlanmıştır. Bu çerçevede, bilimsel çalışmaların yerinde incelenmesi amacıyla Japon yetkililer tarafından ülkemize 2008 yılı içerisinde heyet ziyaretinde

bulunulması beklenilmektedir. Söz konusu proje çalışmalarının tamamlanması sonucu gerek Japonya ve Tayvan gibi Uzakdoğu ülkelerine yönelik bitkisel ürün ihracatımız arzu edilen seviyelere ulaşmış gerekse bitkisel üretimde pestisit kullanım oranı makul düzeye indirilmiş olacaktır.

- Avrupa Birliği'ne yönelik ülkemiz menşeli bitkisel orijinli gıda ihracatında pestisit kalıntıları kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik olarak 3 - 7 Eylül 2007 tarihleri arasında Avrupa Komisyonu Sağlık ve Tüketicinin Korunması Genel Müdürlüğü Gıda ve Veteriner Ofisi (SANCO/FVO) yetkilileri tarafından ülkemizde bulunan incelemeler ve bu incelemelere ilişkin bilahare hazırlanan Misyon Raporu uyarınca Dış Ticaret Müsteşarlığının işbirliğiyle Tarım ve Köyişleri Bakanlığı koordinasyonunda bir Eylem Planı oluşturulmuş ve bu plan doğrultusunda laboratuvar altyapılarına yönelik iyileştirme çalışmalarının finansmanı Dış Ticaret Müsteşarlığınca gerçekleştirilmiştir.

- Avrupa Birliği Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü Kurumsal Yapılanma Biriminin uygulamakta olduğu bir mekanizma olan TAİEX ya da diğer adıyla Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisinin, ülkemiz bitki koruma ürünleri kalıntı mevzuatının AB mevzuatına aktarımı, uygulanması ve yürütülmesi aşamalarında oluşturulan Çalışma Gruplarına Dış Ticaret Müsteşarlığınca iştirak edilerek, ülkemiz menşeli tarım ürünlerinin ihracatına yönelik politikalar dahilinde anılan Çalışma Grubunun faaliyetlerine gerekli destek sağlanmıştır.

İkili İlişkiler Kapsamında Yürütülen Çalışmalar:

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında 14 Mayıs 1992 tarihinde imzalanan "Ticari ve Ekonomik İşbirliği Konularında Türk-Rus Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu Kurulmasına İlişkin Anlaşma" çerçevesinde teşkil edilen "Türk - Rus Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu"nda yer alan, "Türk - Rus Ticaret, Yatırımlar, Yasal Altyapı ve Müteahhitlik Çalışma Grubu"nın dönem toplantılarına yaş meyve sebze ihracat sektörümüzü temsilen, Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği üyelerinin de katılımları sağlanmıştır.

27- 28 Mayıs 2008 tarihlerinde Moskova'da gerçekleştirilen "Türk - Rus Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu" Sekizinci Dönem Toplantısında taraflar bitkisel ürünlerin ticaretine yönelik işbirliğinin sürdürülmesi, bu çerçevede bir anlaşmanın imzalanması ve Rusya Federasyonu Federal Bitki Karantina ve Veterinerlik Servisinden bir heyetin 2008 yılı içerisinde ülkemize yönelik bir ziyarette bulunması konularında mutabakata varmışlardır.

Bu çerçevede, 28 Mayıs 2008 tarihinde Moskova'da imzalanan "Türk - Rus Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu" Sekizinci Dönem Toplantısı Protokolü; 7 Haziran 2008 tarihinden itibaren ülkemiz menşeli limon, patates, patlıcan, taze üzüm ve domates ürünlerine Rusya Federasyonu'na getirilen geçici ithalat yasağının kaldırıldığı ve genel esasları 20 Haziran 2008 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, İhracatçı Birlikleri ve Üretici Birlikleri temsilcilerinden müteşekkil bir heyet ile Rusya Federasyonu Federal Bitki Karantina ve Veterinerlik Servisi yetkilileriyle Moskova'da gerçekleştirilen ikili görüşmeler sonucu tespit edilmiş bulunan 2 Temmuz 2008 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti'nden Rusya Federasyonu'na İhraç Edilen Bitkisel Gıda Ürünlerinin Pestisit, Nitrat ve Nitrit Açısından Güvenliğinde İlişkin Mutabakat Zaptı"nın imzalanmasında ve anılan Mutabakat Zaptı çerçevesinde 15 - 22 Temmuz 2008 tarihleri arasında Rus tarafınca ülkemize yönelik heyet ziyaretinin gerçekleştirilmesinde önemli bir altyapı vazifesi görmüştür.

- Almanya'ya yönelik yaş meyve sebze ürünleri ihracatı gerçekleştiren Avrupa Birliği üyesi ülkeler veya anlaşma yapılan üçüncü ülkelere, Alman Gıda ve Yem Yasası'nın 54 üncü maddesi çerçevesinde kabul edilebilir maksimum pestisit kalıntı limitleri bazında "ithalat toleransları" sağlanmaktadır. Konu ile ilgili olarak; Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından, Almanya'ya ülkemizden yapılan yaş meyve sebze sevkıyatında kabul edilebilir maksimum pestisit kalıntı limitleri bazında "ithalat toleransı" sağlanmasını teminen, Federal Alman Gıda, Tarım ve Tüketicinin Korunması Bakanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş olup Alman pestisit mevzuatını yeniden düzenleyen Avrupa Birliği'nin 149/2008 sayılı Direktifinin 01/09/2008 tarihi itibarıyla Almanya'da yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

- Ülkemiz menşeli tarım ürünleri ihracatında; alıcı ülkelerin zirai karantina mevzuatları ile gıda sağlığı-pestisit mevzuatları göz önünde bulundurularak hazırlanan Bitki Sağlık Sertifikası ve Gıda Sağlık Sertifikası düzenlenmekte olup bu çerçevede ihracatımızda gıda güvenliği ve tüketici izlenimlerinde sorunlar yaşanması önlenmektedir. Ancak son dönemlerde artan tüketici hassasiyeti nedeniyle alıcı ülke nezdinde geçerlilik ve denklik derecesi hususunda resmi bilgi bulunmayan ürünlere yönelik belgelendirme taleplerinde de artış meydana gelmiştir.

Bu çerçevede; ülkemiz tarımsal ürün ihracatında geçerli olan ve alıcı ülkelerin zirai karantina mevzuatlarına esas teşkil eden Bitki Sağlık Sertifikası ile pestisit kontrollerine esas teşkil eden Gıda Sağlık Sertifikalarının uygulamalarının ithalatçı ülkeler mevzuatı çerçevesinde daha etkin bir hale getirilmesi için alıcı ülke tarafından hangi ürünler için sertifika talep edildiği ve anılan sertifikaların uluslararası denklik derecelerinin ne olduğunun bilinmesi amacıyla, her yıl tarım ürünleri ihracatımızın yoğunlaştığı Avrupa Birliği, Ukrayna, Rusya Federasyonu, Orta Doğu ve ABD gibi ülkelerde Ticaret Müşavirlerimiz tarafından gerekli araştırmalar yapılarak, elde edilen bilgiler Tarım ve Köyişleri Bakanlığına sunulmakta ve ilgili ihracatçılarımıza da duyurulmaktadır.

- Avrupa Meyve ve Sebze Ticaret Birliği (EUCOFEL) tarafından yayımlanan Eucofel Bilgi Bülteni, Rus Haber ve Bilgi Servisi (RIA Novosti) duyuruları ile Avrupa yaş meyve sebze piyasasında yaklaşık 200 firma, uluslararası üretici birlikleri, ithalatçılar, ihracatçılar, distribütörler, toptancılar ve servis tedarikçilerini bir arada toplayan ve Avrupa'da yaş meyve sebze tedarik zinciri ile görüşmelerin yapıldığı uluslararası bir birlik olan "FRESHFEL-EUROPE" tarafından düzenlenen bilgilendirme toplantıları vesilesiyle Avrupa Birliği ile Rusya Federasyonu başta olmak üzere tüm ithalatçı ülkeler dahilinde Gıda Güvenliği - Maksimum Kalıntı Limitlerinin izlenebilmesine ilişkin bilgiler ile zirai ilaç kullanımları hakkındaki gelişmeler yakından takip edilmekte ve ülkemiz dış ticaretine ilişkin tespit edilen hususlar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı görüşleri çerçevesinde incelenerek ilgili ihracatçılara duyurulmaktadır.

- İngiltere'ye yönelik bitkisel ürün ihracatında İngiltere Çevre Tarım ve Kırsal İşler Bakanlığı'na bağlı bir düzenleme ve denetleme birimi olan ve bitkilerdeki zehirli kalıntıların kontrolünden sorumlu Pesticide Safety Directorate birimi tarafından düzenli olarak gerçekleştirilen pestisit kalıntı analizlerinden, izin verilen maksimum kalıntı seviyesinin üzerinde bir miktarda pestisit belirlenen ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili olarak değerlendirmelerde bulunulmakta, örnekler üzerinde tespit edilen kalıntı seviyesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yorumları ile bu durumun gelecekte tekrarlanmaması için alınacak önlemler hakkında anılan birime bilgi verilmekte ve böylelikle İngiltere'ye yönelik bitkisel ürün ihracatımızın devamlılığı sağlanmaktadır.

- Kaliteli ve standartlara uygun ürün talebinin yüksek olduğu Japonya pazarında ulusal kalite imajımızın kuvvetlendirilmesi ve bitkisel ürün ihracatımızın artırılmasını teminen büyük önem arz eden Japonya’da gıda maddelerinde bulunabilecek maksimum kimyasal kalıntı miktarlarını düzenleyen mevzuatta yapılan değişiklikler titizlikle takip edilmiştir. 29 Mayıs 2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren, Japonya’da gıda maddelerinde bulunabilecek maksimum kimyasal kalıntı miktarlarını düzenleyen mevzuatın tanıtımı amacıyla JETRO tarafından düzenlenen bir seminere iştirak edilerek, ilgili dokümanlar ve mevzuata ilişkin detaylar ilgili ihracatçılara ivedilikle duyurulmuştur. Ayrıca, söz konusu mevzuatta, tarım ürünleri ihracatımız açısından önem arz edecek bir şekilde gerçekleştirilebilecek olası değişiklikler Tokyo Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yakından takip edilmektedir.

- İran’a yönelik narenciye ihracatımızda Akdeniz meyve sineği (*Ceratitis capitata*)’nin kontrolü amacıyla artan pestisit kullanımının anılan ülkeye yönelik sevkıyatımızda sorun yaşatmamasını teminen, İran İslam Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Bitki Koruma Organizasyonu’nun 19/06/2007 tarihli yazısında belirtilen ve anılan ülkeye yönelik ülkemiz menşeli narenciye ihracatında uygulanması zorunlu tutulan “soğuk uygulama” metoduna ilişkin esaslar ilgili ihracatçılara duyurulmuştur. Söz konusu esaslar dahilinde İran’a yönelik narenciye ihracatı yapabilecek altyapı yatırımına sahip ihracatçı firmaların listesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığı vasıtasıyla İran makamlarına bildirilmekte ve böylelikle anılan ülkeye yönelik narenciye ihracatımızda istikrarlı bir artış eğilimi sağlanmaktadır.

- Amerika Birleşik Devletleri’ne yönelik ülkemiz menşeli portakal ihracatında, sevkıyata konu ürünlerin tabi tutulacağı “soğuk uygulama” işlemi hakkında ABD Tarım Bakanlığı nezdinde yürütülen girişimler sonucu anılan Bakanlık tarafından ülkemiz Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personeline yönelik bir eğitim programının hazırlanması sağlanmıştır.

Yurt İçinde Yürütülen Faaliyetler:

Laboratuvar Altyapılarının Geliştirilmesi :

- Rusya Federasyonu’na yönelik tarım ürünleri ihracatımızda çok önemli bir yere sahip olan yaş meyve sebze ürünlerinin Aydın, Denizli, Manisa ve İzmir illerinden gerçekleştirilen ihracatında yetkilendirilmiş bulunan İzmir İl Kontrol Laboratuvarında özellikle ağır metal analizlerinin etkin ve çabuk bir şekilde yapılabilmesi için ihtiyaç duyulan 20’li yakma ünitesi satın alınarak adı geçen Laboratuvar Müdürlüğü’nün kullanımına 2006 yılında sunulmuştur.

- Tarım ürünleri ihracatımızda önemli bir yere sahip olan yaş meyve sebze ve mamul ürünlerinin uluslararası kabul görmüş metotlarla kalıntı analizlerinin yapılabilmesini teminen, Ege Üniversitesi İlaç Geliştirme ve Farmokokinetik Uygulama Araştırma Merkezi (ARGEFAR)’nin 47 adet ilave pestisit akreditasyonu için ihtiyaç duyulan DFG-S 19 yöntemi ile standart ve sarf malzemeleri, “Ege Yaş Meyve Sebze ve Zirai Ürünler Analiz Hizmetleri San. Tic. A.Ş.”ne 2006 yılında tahsis edilmiştir.

- 2007/2008 yaş meyve sebze ihracat sezonunda, yaş meyve sebze dış pazarımızın % 30’luk kısmını oluşturan Rusya Federasyonu’na yönelik sevkıyatlarda herhangi bir sıkıntı ile karşılaşılmasına meydan verilmemesini teminen, bitkisel ürün ihracatında Rus mevzuatında yer alan kabul edilebilir maksimum kalıntı limitlerine inilebilmesi sürecinde ihtiyaç hissedilen

4 adet LC-MSMS (Triple-quadrapple) cihazı Adana, Antalya, Mersin ve Hatay Tarım İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüklerine hibe edilmiştir.

Pestisit Analizlerinde Laboratuvar Yetkilendirmesi:

- Bitkisel ürün ihracat sezonunda artan analiz işlemleri nedeniyle laboratuvarlarda meydana gelen yığılmaların önlenbilmesini teminen, gerekli altyapı yatırımları tamamlanmış olan ve Antalya İli Kumluca bölgesinde bulunan ve Kumluca Ziraat Odası, Ticaret Borsası, Ticaret ve Sanayi Odası iştirakleriyle kurulan Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Laboratuvarı ile Ege Üniversitesi İlaç Geliştirme ve Farmakokinetik Araştırma Uygulama Merkezi (ARGEFAR) Laboratuvarında yapılan analizlerin Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından kabul edilmesi amacıyla anılan Bakanlık yetkilileriyle gerekli çalışmalar tamamlanmıştır.

Üretici-İhracatçı Bilgilendirme Seminerleri:

- Dış Ticaret Müsteşarlığının koordinasyonunda, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 12 Mayıs 2006 tarihinde Adana'da düzenlenen "Narenciye Sektörüne İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı seminerde, pestisit kalıntısı sorununa ilişkin uluslararası gelişmeler ile ithalatçı ülke uygulamaları hakkında üreticiler ve ihracatçılar bilgilendirilmiştir.

- Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın koordinasyonunda, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 09 Kasım 2006 tarihinde Adana'da düzenlenen "Akdeniz Meyve Sineği ile Entegre Mücadele Bilgilendirme ve Proje Oluşturma Toplantısı"nda, pestisit kullanımına alternatif yöntemler konusunda yabancı firmalar tarafından yapılan sunumlar izlenerek, ilgili bilim adamları ile gerekli değerlendirmelerde bulunulmuştur.

- Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın koordinasyonunda, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 28 Ağustos 2007 tarihinde Adana'da düzenlenen "Narenciye Sektörüne İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı seminerde, pestisit kalıntısı sorununa ilişkin uluslararası gelişmeler ile ithalatçı ülke uygulamaları hakkında üreticiler ve ihracatçılar bilgilendirilmiştir.

- Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın koordinasyonunda, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 28 Şubat 2007 tarihinde Mersin'de RIS Mersin Projesi kapsamında düzenlenen "Tarım Çalıştayı II" Toplantısında; pestisit kalıntısı sorununa ilişkin olarak Mersin tarım sektörüne ilişkin "Eylem Planı" oluşturulmuştur.

- Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın koordinasyonunda, Antalya İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 21-22 Nisan 2008 tarihlerinde Fethiye ve çevresinde ihracata uygun sebze meyve üretimi ve zirai ilaç kullanımı konusunda üreticilerin bilinçlendirilmesi amacıyla çeşitli toplantılar düzenlenerek sektör incelemelerinde bulunulmuştur.

- Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın koordinasyonunda, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 16 Mayıs 2008 tarihinde Mersin'in Mut İlçesi'nde düzenlenen "Kayısı Üretim ve İhracatını İnceleme ve Değerlendirme Toplantısı" konulu toplantıda, pestisit kalıntısı sorununa ilişkin uluslararası gelişmeler ile ithalatçı ülke uygulamaları hakkında sofralık kayısı üreticileri ile ihracatçılar bilgilendirilmiştir.

- Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın koordinasyonunda, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 11 Nisan 2008 tarihinde Mersin'in Silifke İlçesi'nde düzenlenen "Çilek Üretim ve İhracatını İnceleme ve Değerlendirme Toplantısı" konulu toplantıda, pestisit kalıntısı sorunuyla ilişkin uluslararası gelişmeler ile ithalatçı ülke uygulamaları hakkında çilek üreticileri ile ihracatçıları bilgilendirilmiştir.

Yukarıda arz edilen toplantıların, ilgili Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birlikleri koordinasyonunda Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü yetkililerinin katılımlarıyla gerçekleştirilmesine 2008-2009 bitkisel ürün üretim ve ihracat sezonunda da devam edilmektedir.

Devlet Yardımları:

- Ülkemiz menşeli bitkisel ürün sevkıyatında ihracatçılarımızın artan belgelendirme ve analiz maliyetleri sonucu rekabet gücü kaybına uğramasına meydan verilmemesini teminen, 28/07/2007 tarih ve 26596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 97/5 Sayılı Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2007/4 sayılı Tebliğ kapsamında, organik ürün sertifikaları ve pestisit analizi raporlarının alınması sırasında yapılan faturalandırılmış harcamalar, belge ve/veya analiz başına % 50 oranında ve en fazla 50.000 ABD dolarına kadar desteklenmektedir.

- Tarımsal ürünlerde uygulanan ihracat iadesi yardımlarında; "Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenebilirlik Projesi" ile GLOBAL-Gap gibi İyi Tarım Uygulamaları, Sözleşmeli Tarım ve Organik Tarım kapsamında üretimi gerçekleştirilen ürünlerin ihracatında artırımlı oranlarda ihracat iadesi sağlanması öngörülmektedir.

Yukarıda arz edilen çalışma ve faaliyetler kapsamında bitkisel ürün sektöründe pestisit kalıntısı sorunu nedeniyle ihracat olanaklarında meydana gelen daralmaların önlenmesi amaçlanmaktadır. Ancak, ülkemiz tarım sektöründe pestisit kalıntısı sorununun kalıcı bir şekilde çözülebilmesi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından üretim aşamasında alınacak tedbirlerle mümkün olabilecektir. Bu çerçevede, söz konusu soruna ilişkin olarak anılan Bakanlıktan bilgi alınmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Soru 2: 2002-2008 yılları arasında ve yıllar itibariyle pestisit nedeniyle hangi ülkelere ne kadar tarımsal ürün geri çevrilmiştir? Söz konusu ürünlerin parasal değeri ne kadardır?

Cevap:

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığına 2002 - 2008 yılları arasında Avrupa Komisyonu Sağlık ve Tüketicinin Korunması Genel Müdürlüğü (SANCO) tarafından Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) kapsamında yaş meyve sebzede pestisit tespiti ile ilgili olarak toplam **73 adet parti** ile ilgili bildirimde bulunulmuştur. Rusya Federasyonu ile ilgili olarak ise 2006-2008 yılları arasında toplam **178 adet partide pestisit tespiti** ile ilgili bildirim alınmıştır. Söz konusu hususa ilişkin olarak ayrıntılı bilgilerin Tarım ve Köyişleri Bakanlığından alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Soru 3: Yaşanan geri dönüşlerin önlenmesi amacıyla tarımsal ihraç ürünlerindeki pestisit oranının düşürülmesi için diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ihracatçı birlikleri ve ihracatçı firmalarla işbirliği yapılmış mıdır?

Cevap:

- Bitkisel ürün sektöründe pestisit kalıntısı sorunu nedeniyle ihracat olanaklarında görülen daralmaların ve ihraç ürünlerinde yaşanan geri dönüşlerin önlenmesi amacıyla yurt içinde Dış Ticaret Müsteşarlığı koordinasyonunda yürütülmekte olan ve 1.soruya ilişkin kısımda ayrıntılı bilgileri yer alan “üretici-ihracatçı bilgilendirme seminerleri”ne Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü yetkilileri tarafından katılım sağlanmıştır. İlgili Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birlikleri başkan ve yönetim kurulu üyelerinin de iştirak ettiği söz konusu etkinliklerde özellikle pestisit ve karantina uygulamaları hakkında üretici ve ihracatçılara yararlı bilgiler sunulmuş ve üretici eğitime yönelik broşür ile bilgilendirme kitapçıkları dağıtılmıştır.

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından her yıl düzenlenmekte olan zirai karantina yıllık toplantılarına Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilileri ile ilgili ihracatçı birlikleri personeli ve ihracatçılar iştirak etmekte ve uluslararası gelişmeler ile ithalatçı ülke uygulamaları hakkında anılan Bakanlık yetkilileri bilgilendirilmektedir.

- Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın koordinasyonunda, Antalya İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından 03 Ağustos 2006 tarihinde Antalya’da düzenlenen pestisit kalıntısı sorunu ile ilgili yuvarlak masa toplantısında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü yetkilileri tarafından ilgili ihracatçılara güncel gelişmeler ile uygulamalar hakkında ayrıntılı bir brifing verilmiştir.

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı koordinasyonunda, 19 – 20 Mart 2007 tarihlerinde Manisa İli Alaşehir İlçesinde, başta üreticiler olmak üzere bağıcılıkla ilgili tüm birimler ile Dış Ticaret Müsteşarlığı ve ilgili ihracatçı birlikleri temsilcilerinin katılımlarıyla “Bağda Entegre Mücadele ve Üzüm Ticaretinde Karşılaşılan Sorunlar” konulu bir toplantı düzenlenerek, uluslararası gelişmeler ile ithalatçı ülke uygulamaları hakkında taze üzüm üreticileri ile ihracatçılar bilgilendirilmiştir.

- Giderek hassaslaşan tüketici tercihleri doğrultusunda uluslararası piyasalarda aşırı rekabetçi bir yapıya bürünen yaş meyve sebze sektöründe pestisit kalıntısı gibi üretim sürecinden kaynaklanan sorunların kaynağında çözülebilmesi amacıyla üretici aktivitelerinin geriye dönük olarak izlenebilmesini sağlayan ve Dış Ticaret Müsteşarlığı işbirliği ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı koordinasyonunda 2007 yılında, sofralık üzüm, sofralık taze kayısı ve narenciye ürünlerinde uygulanan, “Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenebilirlik Projesi”; kiraz, şeftali, çilek, elma ve domates de dahil olmak üzere 2008 yılında toplam 8 üründe ve 57 ilde yürütülmektedir.

- Yaş meyve ihracatımızda çok önemli bir paya sahip olan taze kiraz ürününde ithalatçı ülkeler tarafından belirlenen eşik değerler üzerinde pestisit kalıntısı tespit edilmesi üzerine Alara Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından ülkemiz geneli kiraz üreticilerinin eğitilmesi ve sektör üzerinde etkili bir denetim mekanizması kurulmasına yönelik çalışmalar kapsamında oluşturmuş olan “Tarım İlacı Kalıntı Riskini Kaldırmaya Yönelik 2006 Sezonu Hareket Planı”na Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından gerekli destek sağlanmış olup anılan hareket planı çerçevesinde yürütülecek eğitim ve denetim mekanizmasının etkin bir şekilde

işletilebilmesini teminen, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından 05 – 07 Aralık 2007 tarihlerinde Antalya’da düzenlenen “İyi Tarım Uygulamaları Değerlendirme Toplantısı”nda Dış Ticaret Müsteşarlığı olarak tüketici hassasiyetinin giderek arttığı bir ortamda pestisit kalıntısından ari üretim tekniklerinin önemini belirten bir sunum yapılarak, kalıntı sorununa ilişkin olarak ilgili sektör paydaşlarının eğitilmesine yönelik çalışmalarda bulunulmuştur.

Soru 4: İlgili ihracat birlikleri ve ihracatçı firmalar ihracat yapılan ülkelerin kabul edilebilir pestisit oranları konusunda bilgilendirilmiş midir?

Cevap:

- Bitkisel ürün sektöründe pestisit kalıntısı sorunu nedeniyle ihracat olanaklarında görülen daralmaların ve ihraç ürünlerinde yaşanan geri dönüşlerin önlenmesi amacıyla yurt dışında Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından pestisit kullanımına yönelik ithalatçı ülke mevzuat ve uygulamalarına ilişkin yapılan araştırmalar sonucu, ayrıntıları 1.soruya ilişkin kısımda yer alan bilgiler; ihracatçı birlikleri, ilgili ihracatçılar ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’na iletilmektedir.

- Ayrıca, bitkisel ürün ihracatımızda önemli bir paya sahip olan Rusya Federasyonu tarafından uygulanmakta olan pestisit limitleri ile ilgili olarak Federal Bitki Karantina ve Veterinerlik Servisi’nden alınan “pestisit ve nitrat” limitlerine ilişkin listeler ivedilikle ilgili ihracatçı birlikleri ve ihracatçılara duyurulmaktadır.

Ancak, ülkemiz tarım sektöründeki pestisit kalıntısı sorunu ile ilgili olarak ithalatçı ülke limitlerinin üretim aşamasında dikkate alınacak bir şekilde üreticilere ve sözleşmeli üretim yaptıran ihracatçılara resmi olarak duyurulması Tarım ve Köyişleri Bakanlığının uhdesinde olup söz konusu uygulamaya ilişkin olarak anılan Bakanlıktan bilgi alınmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.